

القاب اقتاب^(۴)

سلیمان

قائم (عج)

با مراجعه به روایات مربوط به حضرت مهدی (عج) با صراحت می‌توان گفت که هیچ لقبی به اندازه «قائم» برای آن حضرت استعمال نشده است. گویا از آنجایی که قیام حضرت مهدی (عج) درخشان‌ترین فصل حیات آن حضرت است؛ انصاف به این صفت و لقب همواره در کلام امامان معصوم (ع) مورد تصریح قرار گرفته است. بی‌گمان مهم‌ترین علت نامیدن آن حضرت به «قائم» آن است که وی در برابر اوضاع سیاسی و انحرافات دینی و اجتماعی، بزرگ‌ترین قیام تاریخ انسانی را رهبری خواهد کرد. البته دلایل دیگری برای نام‌گذاری آن حضرت به این لقب گفته شده است. ابو حمزه ثمالی می‌گوید: از امام باقر (ع) سؤال کردم: ای فرزند رسول خدا! آیا همه شما قائم [و به پا دارنده] حق نیستید؟ فرمود: بلی، عرض کردم: چرا حضرت مهدی را قائم نامیده‌اند؟ فرمود: هنگامی که جذ من حضرت سیدالشهدا حسین بن علی (ع) شهید شد؛ ملائکه به درگاه خداوند ضجه و ناله نمودند و نزد پروردگار شکایت کردند... [تا آنکه فرمود] پس خدای عز و جل امامان از فرزندان حسین (ع) را به آنان نشان داد و ملائکه از دیدن آن‌ها خوشحال شدند. در آن هنگام دیدند که یکی از ایشان در حال قیام است و نماز می‌خواند. پس خداوند فرمود: به وسیله این قائم از آنان [قاتلان امام حسین] انتقام خواهیم گرفت.^۱

از امام جواد (ع) پرسیده شد: چرا او را قائم نامند؟ فرمود: چون پس از آن قیام کند که از یادها رفته است و بیش‌تر معتقدان به امامتش [از مسیر اعتقادی خود] برگشته‌اند.^۲

پی‌نوشت‌ها

۱. دلائل‌الامامة، ص ۲۳۹.
۲. شیخ صدوق، کمال‌الدین و تمام النعمه، ج ۲، باب ۳۹، ح ۱۲.

خورشید پشت ابر

بهره‌وری جامعه و مردم از من در عصر غیبت، درست همانند بهره‌وری زمین و پدیده‌های آن، از خورشید است؛ به هنگامی که ابر آن را از چشم‌ها بپوشاند.^۳

بر این اساس، امام مهدی همان پیشوای گران‌قدر است که به برکت وجود گران‌مایه او زندگی انسان سامان می‌یابد و تمامی خوبی‌ها و برکت‌ها و الطاف نهایی خدا و بهره‌های معنوی، همه از وجود او سرچشمه می‌گیرد. آن حضرت، به اذن خدا، از پس پرده غیبت بر جهان هستی حاکم و ناظر است؛ همواره در کران تا کران جهان و همه موجودات تصرف و دخالت می‌کند و همه اختیارات و صلاحیت‌هایی را که خداوند به او و آن‌ها داده است، همه را در کف با کفایت خویش دارد.

باوجود آن‌که حضرت مهدی (عج) از نظرها غایب است؛ به قدرت خدا از توان و نیرویی بهره‌ور است که آن گرامی را به انجام هر کاری که اراده فرماید، قادر می‌سازد و همه وسایل و امکانات لازم را برای او فراهم می‌آورد. آری! امام با اوصاف خاص خود، به راستی برای زمینیان مایه امنیت و آرامش و پناهگاه است و وجود گرانمایه‌اش، سبب بقا و حیات زمین و زمینیان.

به برکت وجود او، همه موجودات، روزی می‌خورند و زمین و آسمان استوار می‌گردد و به حیات و جریان طبیعی خویش ادامه می‌دهد.^۴

پی‌نوشت‌ها

۱. کمال‌الدین و تمام النعمه، ج ۱، ص ۲۵۲، ح ۳.
۲. همان، ج ۱، ص ۲۰۷، ح ۲۲.
۳. همان، ج ۲، ص ۵۸۴، کتاب التنبیه، ص ۲۹۰.
۴. ر.ک: امام مهدی از ولادت تا ظهور، ص ۳۳۲.

روایات متعددی در مورد ترسیم ثمرات و فواید وجود گرانمایه امام غایب (ع) می‌توان یافت که در آن‌ها چگونگی بهره‌وری از وجود مبارک آن حضرت بیان شده است. پاره‌ای از این روایات از این قرار است:

۱. جابر بن عبدالله انصاری از پیامبر گرامی اسلام پرسید: آیا شیعیان در زمان غیبت «قائم» از وجود مبارک او بهره‌ور می‌گردند؟ پیامبر در پاسخ فرمود: «آری! سوگند به خدایی که مرا به نبوت برانگیخت، آنان در غیبت او، از وجودش بهره‌مند می‌گردند و از نور ولایت و امامت او، نور و روشایی برای زندگی خویش می‌گیرند؛ درست هم‌چون بهره‌ور شدن از خورشید؛ اگرچه ابرها چهره آن را بپوشانند. ای جابر این سر مکنون خداوند و علم مخزون اوست، آن را از غیر اهلش بپوشان».^۱

۲. سلیمان بن اعمش از امام صادق (ع) و ایشان از امام باقر (ع) و او از امام سجاد (ع) چنین نقل کرده است که فرمود: «زمین از آفرینش آدم تا کنون و تا همیشه تاریخ، از حجت خدا تهی نخواهد بود، خواه حجت حق ظاهر و آشکار و شناخته شده باشد و یا بنا به مصالحی، نهان و پوشیده. تا رستاخیز نیز چنین خواهد بود که اگر جز این باشد، خدای یگانه پرستیده نمی‌شود».

سلیمان می‌گوید: گفتیم: سرورم! مردم چگونه از امام غایب از نظر، بهره‌ور می‌گردند؟ حضرت فرمود: «همان‌گونه که جهان و جهانیان از خورشید بهره‌ور می‌گردند؛ اگرچه ابر، چهره آن را بپوشاند باشد».^۲

۳. در نامه مبارکی - که از سوی حضرت مهدی (عج) صادر شده است - به «اسحاق بن یعقوب» مرقوم شده است «...اما چگونگی